

Obsah

Úvod	9
1. Bolesti a výzvy krize z různých úhlů pohledu	13
<i>(T. Cimrmannová)</i>	
1.1 Filozofické základy vnímání krize	15
1.1.1 Fragmenty moderní filozofie	16
1.1.1.1 Naděje ve filozofii	18
1.2 Krize v psychologii	20
1.2.1 Zvládání obtížných životních situací a krizí	22
1.2.1.1 Sociální opora	25
1.2.1.2 Resilience a její utváření v dětství	25
1.2.1.3 Frustrační tolerance	27
1.2.1.4 Posttraumatický stresový rozvoj	28
1.2.1.5 Naděje v psychologii	30
1.2.1.6 Zvládání v kontextu seberozvoje (kazuistika a rozhovor)	31
1.3 Krize a religiozita	34
1.3.1 Zvládání s vírou	35
1.3.2 Tajemství bolesti a utrpení v křesťanství	37
1.3.3 Naděje v křesťanství	38
1.4 Smysl lidského života a krize	39
1.4.1 Smysl života jako otázka	40
1.4.2 Kvalita života – kritérium pomoci v praxi	42
1.4.3 Hledání smyslu v krizových situacích	43
1.4.3.1 Smysl a životní praxe	44
1.4.3.2 Životní zkušenost pamětníka války (kazuistika a rozhovor)	46
2. Naděje v krizi a role pomáhajícího	49
<i>(T. Cimrmannová)</i>	

2.1	Krizová intervence a problém kompetencí	50
2.2	Pomáhající prvního kontaktu a první pomoc v krizi	51
2.2.1	Etické minimum kontaktu s klientem v krizi	51
2.2.2	Patero intervence prvního kontaktu v krizi	53
2.2.2.1	Zásady komunikace v akutní psychické krizi	54
2.2.3	Úskalí první pomoci v krizi	56
2.2.4	Fáze krize: vhodné a nevhodné formulace	58
3.	Naděje jako spirituální potřeba – role duchovních v krizi	61
	<i>(T. Cimrmannová, S. Stretti)</i>	
3.1	Pastorace a příbuzné pojmy	62
3.2	Oblasti působení duchovních a jejich setkávání s krizí	65
3.2.1	Rozhovor s duchovním	67
3.2.2	Nemocniční kaplanství a práce s nadějí	69
3.2.2.1	Pastorace pacienta bez vztahu k církvi (kazuistika)	70
3.2.2.2	Pastorace věřící rodiny (kazuistika)	71
3.3	Komunikační úskalí duchovních nejen v krizi	72
3.4	Krize a vzdělávání duchovních	75
4.	Rodinné násilí a krize domova	77
	<i>(T. Cimrmannová)</i>	
4.1	Rodinné násilí, domácí násilí a související pojmy	78
4.2	Historie odmítání rodinného násilí	80
4.2.1	Ochrana práv dítěte	81
4.2.2	Ochrana práv seniorů	82
4.2.3	Ochrana práv žen	83
4.2.4	Ochrana práv mužů	83
4.3	Transgenerační aspekty rodinného násilí	84
4.4	Domácí násilí jako specifický druh rodinného násilí	85
4.4.1	Syndrom připoutání	88
4.4.2	Kazuistika paní O.	90
4.4.3	Kazuistika paní N.	92
4.4.4	Prevence rodinného násilí – aktivity státu	93
4.4.5	Práce neziskových organizací	96
4.4.5.1	Rozhovor o přímé práci s ohroženými osobami	97
4.5	Rodinné násilí a lidé s mentálním postižením	101
4.5.1	Rozhovor s ředitelkou specializované organizace	101
5.	Pomáhající prvního kontaktu a domácí násilí	107
	<i>(T. Cimrmannová)</i>	

5.1 Rozcestník pomoci	108
5.1.1 Oznamovací povinnost	109
5.2 Minimum komunikace s ohroženou osobou	112
5.2.1 Cíle komunikace s ohroženou osobou	112
5.3 Interdisciplinární spolupráce a domácí násilí	114
5.4 Role lékaře v kontextu domácího násilí	115
5.4.1 Zdraví a celistvost	116
5.4.2 Domácí násilí v zákonných a etických normách pro lékaře	118
5.4.3 Riziko psychogenní iatropatogeneze	120
5.4.4 Podpůrné jednání v kontextu principů lékařské etiky	121
5.4.5 Informovaný souhlas a domácí násilí	123
5.4.6 Sedmero zásad pomoci lékaře	124
5.4.7 Modelová situace a efektivní přístup	125
5.4.7.1 Modelový rozhovor lékařky s paní O.	126
5.4.8 Možnosti praktických lékařů (výsledky empirického šetření)	128
5.4.8.1 Vybrané výsledky šetření	129
5.4.8.2 Shrnutí šetření	133
5.4.8.3 Náměty	134
5.5 Policie a domácí násilí: intervence a zkušenosti (<i>R. Kotrč, T. Cimrmannová</i>)	136
5.5.1 Komunikace policisty s ohroženou a násilnou osobou	137
5.5.2 Vykázání a specifické situace praxe	139
5.5.3 Rozhovor s policistkou ze Služby kriminální policie a vyšetřování	140
5.5.4 Komunikace policisty s dítětem	143
6. Krize dítěte v kontextu rodinného násilí (<i>S. Stretti, T. Cimrmannová</i>)	145
6.1 Komunikace s dítětem dle vývojových období	146
6.2 Fáze a zásady rozhovoru s dítětem v krizi	149
6.3 Rodinné násilí jako krize vazeb	151
6.3.1 Ambivalentní postoje dítěte k rodičům	152
6.3.2 Nepřímá viktimizace a komunikace s dítětem	153
6.3.3 Přímá viktimizace a komunikace s dítětem	154
6.3.3.1 Zanedbávání	155
6.3.3.2 Fyzické týrání	157
6.3.3.3 Psychické týrání	158
6.3.3.4 Sexuální zneužívání	159
6.3.3.5 Münchhausenův syndrom by proxy	161
6.4 Rozhovor s pracovníkem krizové linky pro děti	162
6.5 Pedagog a rodinné násilí: rozpoznání, řešení, dilemata	167

6.5.1	Poradenství a krizová pomoc ve školní praxi	168
6.5.2	Škola a mezioborová komunikace	171
6.5.3	Pedagog a rozpoznání syndromu CAN	173
6.5.3.1	Zákonný zástupce jako násilná osoba a jiná úskalí praxe	174
6.6	Shrnutí zásad komunikace s dítětem ohroženým násilím	176
7.	Krise jako výzva – teorie nebo realita?	178
	<i>(T. Cimrmannová)</i>	
7.1	Nebezpečí otrockých aplikací	179
7.1.1	Krise a „dopad na dno“	180
7.2	Autonomní volba v krizi?	182
7.3	Krise a čas	184
7.4	Krise a postoje pomáhajících	185
	Závěr	188
	Seznam užitých a doporučených zdrojů	190
	Zákonné normy, deontologické kodexy a metodické pokyny	197
	Autorský kolektiv	198